

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор Херсонського
державного університету

Сергій ОМЕЛЬЧУК

**ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

**«Інноваційні підходи до підготовки здобувачів вищої освіти у
процесі викладання дисциплін спеціальної та інклюзивної
освіти»**

Івано-Франківськ, 2023

Програма підвищення кваліфікації «Інноваційні підходи до підготовки здобувачів вищої освіти у процесі викладання дисциплін спеціальної та інклюзивної освіти»

Розробники:

Кабельнікова Наталія Володимирівна, завідувачка кафедри спеціальної освіти, кандидатка педагогічних наук, доцентка.

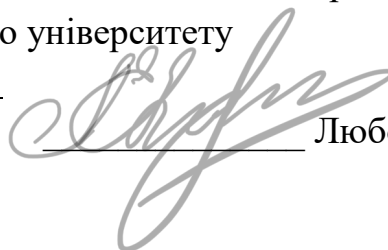
Програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної освіти Херсонського державного університету

Протокол від 15.12.2022 р. № 5-А

Програму рекомендовано на засіданні вченої ради педагогічного факультету Херсонського державного університету

Протокол від 28.12.2022 р. № 3

Голова вченої ради

Любов ПЕТУХОВА

Погоджено:

Керівниця відділу по роботі з обдарованою молоддю

Юлія ЮРІНА

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Загальні положення

Програму розроблено відповідно Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Порядку підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників» (Постанова Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року №800 зі змінами та доповненнями від 27 грудня 2019 року № 1133), Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників Херсонського державного університету та про зарахування на підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників з інших закладів освіти (Наказ від 03.10.2019 № 771-Д).

Актуальність програми полягає у тому, що у зв'язку із запровадженням інклюзивної освіти як пріоритетної форми здобуття освіти осіб з особливими потребами на всіх рівнях виникає нагальна потреба у підготовці висококваліфікованих кадрів, які володіють ґрунтовними знаннями щодо особливостей пізнавальної діяльності осіб з особливими освітніми потребами та практичними вміннями організувати освітнього процесу у закладах спеціальної освіти та інклюзивного середовищ у закладах загальної освіти з використанням сучасних досягнень загальної та спеціальної педагогіки і психології для вирішення професійних завдань інноваційного характеру, а також підготовки конкурентноспроможних фахівців з високим рівнем розвитку професійної культури, здатних до особистісного інтелектуального, духовного та професійного вдосконалення. Програма спрямована на вивчення сучасних тенденцій в спеціальній та інклюзивній освіті з акцентом на опанування навичками інноваційної діяльності у сфері викладання фахових спеціальних дисциплін та реалізує концепцію безперервної освіти педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Цільова аудиторія: науково-педагогічні та педагогічні працівники закладів вищої освіти України.

1.2. Напрями

Опанування знаннями та навичками в результаті підвищення кваліфікації за програмою дає можливість сформувати фахівця з відповідними **компетентностями:**

- здатність планувати, розробляти й реалізовувати заходи щодо організації освітнього процесу та здійснювати практично орієнтовану підготовку здобувачів вищої освіти у галузі інклюзивної освіти;

- здатність застосовувати інноваційні технології та інтерактивні методи навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів;
- уміння формулювати результати навчання відповідно національної рамки кваліфікацій та стандартів вищої освіти;
- здатність до організації педагогічної взаємодії зі здобувачами під час викладання фахових дисциплін (спеціальної педагогіки та психології, інклюзивного педагогіки та ін.) із застосуванням стратегій особистісно зорієнтованого навчання;
- уміння організовувати та керувати самостійною роботою здобувачів під час вивчення фахових дисциплін;
- здатність організовувати освітнє середовище, що орієнтоване на задоволення пізнавальних інтересів та професійних потреб здобувачів вищої освіти, зокрема і надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії та здобуття освіти упродовж усього життя.

Мета: забезпечення професійного розвитку, удосконалення набутих або здобуття нових професійних компетентностей у педагогічних та науково-педагогічних працівників, які займаються підготовкою здобувачів у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

1.3. Завдання

- вивчення сучасних тенденцій професійної діяльності у сфері спеціальної та інклюзивної діяльності у міжнародному та вітчизняному освітньому науковому просторі;
- вивчення сучасних практик спеціального та інклюзивного навчання здобувачів з особливими освітніми потребами;
- оволодіння сучасними інноваційними методами викладання фахових дисциплін та вдосконалення професійного досвіду шляхом поглиблення, розширення знань, умінь та навичок науково-педагогічної діяльності;
- вивчення досвіду організації освітнього процесу під час викладання фахових дисциплін та особливостей його організації за освітньо-професійними програмами підготовки здобувачів вищої освіти (педагогічних спеціальностей);
- вивчення досвіду використання інноваційних технологій, інтерактивних методів під час викладання фахових дисциплін, застосування сучасних форм поточного та підсумкового контролю знань здобувачів;
- вивчення новітнього досвіду організації освітнього середовища, заснованого на засадах особистісно зорієнтованого навчання, спрямованого

на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти із можливостями створення їх індивідуальної освітньої траєкторії.

1.4. Очікувані результати

Знання й розуміння	<ul style="list-style-type: none">- Сучасних тенденцій професійної діяльності у сфері спеціальної та інклюзивної діяльності у міжнародному та вітчизняному освітньому науковому просторі;- розуміння необхідності дотримання у науково-педагогічній діяльності принципів: академічної доброчесності, прозорості, студентськоцентричного підходу в закладах вищої освіти;- розуміння механізмів організації та реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі закладів вищої освіти;- розуміння принципів наступності навчання, узгодженості навчання, викладання та оцінювання навчальних досягнень.
Уміння	<ul style="list-style-type: none">- Планувати, розробляти та реалізовувати заходи з організації освітнього процесу у закладах вищої освіти;- використовувати інноваційні технології та інтерактивні методи навчання під час викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти;- формулювати результати навчання відповідно національної рамки кваліфікацій та стандартів вищої освіти;- організовувати та керувати самостійною роботою здобувачів під час вивчення фахових дисциплін;- організовувати моніторинг освітнього процесу під час викладання фахових дисциплін у закладах вищої освіти;- організовувати освітнє середовище, що орієнтоване на задоволення пізнавальних інтересів та професійних потреб здобувачів вищої освіти, зокрема і надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії та здобуття освіти упродовж усього життя.
Диспозиції (цінності)	<ul style="list-style-type: none">- Студентоцентриський підхід до викладання,

й ставлення)	індивідуальний підхід до створення індивідуальної освітньої траєкторії, цінність особистості; - безперервний професійний розвиток і рефлексія власної професійної практики; - проголошення та впровадження демократичних цінностей; - освіта упродовж життя.
--------------	---

2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

2.1. Зміст

Модуль 1. Нормативно-правова база та філософські засади організації підготовки фахівців у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Модуль 2. Сучасні тенденції підготовки фахівців у сфері спеціальної та інклюзивної освіти в міжнародному та вітчизняному освітньому просторі.

Модуль 3. Формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей роботи з особами з особливими освітніми потребами.

Модуль 4. Інноваційні технології, методи, форми організації освітньої діяльності здобувачів вищої освіти під час викладання фахових дисциплін.

Модуль 5. Організація особистісно зорієнтованого навчання з можливістю створення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти під час викладання фахових дисциплін.

Модуль 6. Підготовка фахівців сфери спеціальної та інклюзивної освіти до проведення супервізії в закладах освіти та розробки алгоритмів вирішення конфліктних питань в професійній діяльності.

Програма враховує особливості професійної діяльності науково-педагогічного працівника та відповідає вимогам, що висувуються суспільством до знань, умінь та навичок фахівців сфери спеціальної та інклюзивної освіти, державним освітнім стандартам, вимогам до професійних компетентностей науково-педагогічних працівників, запитам замовників освітніх послуг.

Програма має практичну спрямованість, охоплює змістовну, практико зорієнтовану та методичну складові підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Підвищення кваліфікації організується за наступними етапами.

1. Опрацювання стажером навчальні навчально-методичні матеріали кафедри спеціальної освіти самостійно, використовуючи електронні ресурси.

2. Розробка проекту «Сучасні підходи до організації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час викладання фахових дисциплін (спеціальної педагогіки, спеціальної психології, інклюзивної педагогіки)».

3. Підготовка наукової публікації з проблематики спеціальної та інклюзивної освіти.

4. Підведення підсумків підвищення кваліфікації: підготовка звіту, оприлюднення на засіданні кафедри надісланого звіту.

2.2. Форма підвищення кваліфікації

Програма передбачає підвищення кваліфікації за індивідуальною/груповою дистанційною формою. Стажер самостійно онлайн знайомиться з відповідною документацією, опрацьовує навчальні матеріали, виконує практичні завдання та надсилає звіти. У разі потреби стажер може звернутися за консультацією до керівника підвищення кваліфікації.

Кожен стажер індивідуально виконує завдання, застосовуючи нові знання та уміння відповідно своєї теми у практичну діяльність.

Підставою для зарахування годин та кредитів ЄКТС є схвалений керівником остаточний звіт підвищення кваліфікації. У разі відхилення звіту стажер доопрацьовує курс та надає звіт повторно.

2.3. Терміни підвищення кваліфікації

Загальний навчальний обсяг за цією програмою складає 180 академічних годин (6 кредитів ЄКТС).

Назва модулю	Кількість кредитів ЄКТС	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота	Самостійна робота	Форма контролю
Модуль 1. Нормативно-правова база та філософські засади організації підготовки фахівців у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.	1	30		30	електронна презентація
Модуль 2. Сучасні тенденції підготовки фахівців у сфері спеціальної та інклюзивної освіти в міжнародному та	1	30		30	проект (надсилається в електронному вигляді)

вітчизняному освітньому просторі.					
Модуль 3. Формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей роботи з особами з особливими освітніми потребами.	1	30		30	звіт (надсилається в електронному вигляді)
Модуль 4. Інноваційні технології, методи, форми організації освітньої діяльності здобувачів вищої освіти під час викладання фахових дисциплін.	1	30		30	електронна презентація
Модуль 5. Організація особистісно зорієнтованого навчання з можливістю створення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти під час викладання фахових дисциплін.	1	30		30	звіт (надається в електронному вигляді)
Модуль 6. Підготовка фахівців сфери спеціальної та інклюзивної	1	30		30	тестовий контроль

освіти до проведення супервізії в закладах освіти та розробки алгоритмів вирішення конфліктних питань в професійній діяльності.					
Усього:	6	180	-	180	

4. Практичні завдання

1. Підготовка проєкту «Сучасні підходи до організації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти під час викладання фахових дисциплін (спеціальної педагогіки, спеціальної психології, інклюзивної педагогіки)».

2. Підготовка наукової публікації з проблематики спеціальної та інклюзивної освіти.

Рекомендовані джерела

Основна література

1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету (Наказ Херсонського державного університету від «06» квітня 2021 р. №419-Д). URL: <https://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>.
2. Положення про кафедру ХДУ. URL: <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx.pdf?id=19a6ef5d-ef52-46df-80bf-a25a98ea0e7a>
3. Положення про організацію освітнього процесу ХДУ. URL: <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/?id=d7a85a9a-a11a-499b-8da9-2971d2edbf04>.
4. Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ХДУ. URL: <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx>
5. Положення про силябуси ХДУ. URL: <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/8.%20%D0%9F%D0%BE%D.pdf?id=88ab234a-7cc7-44d0-860e-3d78049dc5ed>

Додаткова література

1. Навчальні та навчальні робочі плани першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спеціальності 016

- Спеціальна освіта 016.01 Логопедія, 16.02 Олігофренопедагогіка. URL:
<https://www.kspu.edu/About/Faculty/FElementaryEdu/Plan.aspx>.
2. Освітньо-професійні програми першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спеціальності 016 Спеціальна освіта 016.01 Логопедія, 16.02 Олігофренопедагогіка. URL:
<https://www.kspu.edu/About/Faculty/FElementaryEdu/komponentOP.aspx>.
3. Сертифікатні програми ХДУ. URL:
<https://www.kspu.edu/Education/CertPrograms.aspx>.

Internet-ресурси

1. Сайт Херсонського державного університету. URL:
<https://www.kspu.edu/About.aspx>
2. Сайт педагогічного факультету. URL:
<https://www.kspu.edu/About/Faculty/FElementaryEdu.aspx>.
3. Сайт кафедри спеціальної освіти. URL:
<https://www.kspu.edu/About/Faculty/FElementaryEdu/ChairCorrectingEdu.aspx>

Документ про результати підвищення кваліфікації

За результатами підвищення кваліфікації видається сертифікат із зазначенням усіх необхідних відомостей.